

4) формування вироблення дослідницького підходу до педагогічної діяльності;

5) ознайомлення з сучасними технологіями викладання образотворчого мистецтва в початковій школі.

Образотворче мистецтво відіграє важливу роль у творчому розвитку особистості студента – майбутнього вчителя, у формуванні його загальної і художньої культури. Його використання в процесі навчання студентів створює можливості для реалізації творчого потенціалу майбутнього вчителя.

Література

1. Красовська О. Мистецька освіта в структурі професійної підготовки вчителя початкових класів [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.stationline.org.ua > педагогіка > нова педагогічна думка.

2. Малежик Ю. Проблеми підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання предмета «Образотворче мистецтво» у початковій школі на сучасному етапі / Ю.Малежик // Проблеми підготовки сучасного вчителя. - № 4 (ч. 1). – 2011.

3. Мужикова І. Місце та зміст образотворчої підготовки у професійній освіті майбутнього вчителя початкових класів [Електронний ресурс] – Режим доступу : lib.chdu.edu.ua/pdf/metodser/111/17.pdf.

УДК 278

І.Е.МАЙБОРОДА, І.В.СИНЕТАР
Мукачівський державний університет

ХУДОЖНЬО – ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДЕКОРАТИВНО – ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА

Сприймання й розуміння прекрасного починається в дитинстві. «Все прекрасне, що існує в навколишньому світі і створене людиною для інших людей, повинно доторкнутися до серця дитини і облагородити її» - стверджував В.Суходлинський.

Історичний досвід українського народу має яскраве втілення в етнохудожніх цінностях, традиціях естетичного освоєння навколишньої дійсності. Це зобов'язує національну школу активно використовувати естетико – виховний потенціал народного образотворчого мистецтва, навчати молоде покоління на прикладі високих духовних традицій та цінностей, що своїм змістом, формою і функціями відтворюють прекрасне у житті і мистецтві.

Сучасний стан розвитку нашого суспільства характеризується зростанням етнічної свідомості народу, посиленням його інтересу до вітчизняної давнини, усвідомленням необхідності збереження традиційного народного мистецтва як генофонду його духовності. Народне мистецтво в Україні є складником національного способу життя, виразником його етнічних ідеалів. Любов до рідної мови, обряду, традиційного ремесла і в цілому – до розуміння сутності національних цінностей плекає і формує любов до рідного краю, до своєї Батьківщини. Важливим сьогодні є засвоєння цілісності та різноманітності культурного досвіду й здобутку народу, що дає розуміння закономірностей розвитку народного мистецтва. Звернення до життєдайних джерел народного мистецтва, до збереження та оновлення всіх його видів і жанрів – це

усвідомлення свого родоводу, духовних традицій, це відродження українського народу.

Народне мистецтво є складним, багатогранним явищем культури. Воно охоплює всі види народної творчості – музику, танці, пісні, фольклор, будівництво, прикладне мистецтво, що розвиваються як єдиний комплекс і органічно входять у життя народу протягом усієї історії людства. Воно відображає його смаки та вподобання, поняття про красу, морально-етичні норми її у своєму загальному значенні виступає "як ідеологія життєтворення" [1].

Декоративне мистецтво – це особлива галузь художньої творчості, яка підпорядкована своїм законам розвитку, має свою особливу художньо-образну мову. Основна його мета – естетичне освоєння матеріального світу, художнє оформлення довкілля. Митці своїми творами намагаються естетично прикрасити побут людини, її життєдіяльність, сповідуючи основний принцип єдності краси і доцільності. Водночас декоративне мистецтво стає образною основою життя, формує естетичні погляди людини, активно впливає на її емоції, думки й почуття.

З-поміж інших видів мистецтва декоративно-прикладне мистецтво є унікальним у вирішенні завдань як художнього, так і особистісного розвитку, громадського і духовного становлення підростаючого покоління. Це зумовлено не тільки природою сприймання цього виду образотворчого мистецтва, а й тим, що вже в ранньому віці образотворча діяльність стає однією з найдоступніших і емоційно-захоплюючих форм творчості. Діти серед творів декоративного та прикладного мистецтва, а також дизайну та архітектури знаходяться 24 години на добу. Середовище активно впливає на них. Сьогодні декоративно-прикладне мистецтво розглядається як важлива художня цінність, що виконує численні функції – пізнавальну, комунікаційну, естетичну [2].

Завданням уроків декоративно-прикладного мистецтва є – розбудити в дітях божественну іскру творчості, яка закладена в них від природи. Допомогти їм усвідомити себе і своє прагнення творити, розвивати у дітей художньо-естетичне ставлення до дійсності, художнього пізнання світу та здатності до його образної оцінки. Формувати знання і уявлення про декоративне мистецтво, його історію та роль у житті людей, розуміння мови різних видів декоративного мистецтва. Розвивати здібності до декоративної творчості, вміння створити оригінальну декоративну композицію того чи іншого виду декоративного мистецтва, оволодіння основними можливостями художніх матеріалів та різних видів технік декоративного мистецтва [2]. Педагог повинен показати дітям мистецтво в речах, які нас оточують, навчити робити відбір, давати естетичну оцінку творам. Навчити учнів в оточуючих речах і декоративних виробках бачити задум автора -художника декоративного та прикладного мистецтва, відрізнити ексклюзив від промислових виробів, які тиражуються.

Народне образотворче мистецтво використовується як ефективний засіб залучення школярів до народних художніх традицій, творчої діяльності, пробудження творчих сил і самодіяльності.

Література

1. Антонович Є.А. Традицій народного образотворчого мистецтва в естетичному вихованні сучасної молоді. / Є.А. Антонович. // Зб. наук. праць МК «Реклама і дизайн в умовах глобалізації вищої освіти та інформаційної інтеграції». – К. : Інститут реклами, 2004. – Вип. 3. – С. 60-63.
2. Ковальов О. Декоративно-прикладне мистецтво у школі. 1-7 клас : [навч. посібн.] / О. Ковальов. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. – 144 с.; іл. 52 с.

УДК 159.922.8

М.О.МАРЦЕНЮК
Мукачівський державний університет

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПОРТРЕТ СІМ'Ї В ФОРМАТІ СІМЕЙНОЇ ПСИХОДІАГНОСТИКИ

Сім'я – це складна система стосунків, яка в ідеалі повинна бути відкритою, проте, зазвичай, закрита і є недоступною впливам ззовні.

Будь-якому досліднику сімейних стосунків варто пам'ятати про те, що сім'я суттєво відрізняється від інших малих груп перш за все, своєю поліфункціональністю, гетерогенністю, нормативністю, «історичністю», тотальністю входження. Саме ці особливості сім'ї обумовлюють специфіку її психологічного дослідження.

Завдання вивчення і діагностики порушень сім'ї є дуже складним. В основі цього лежать наступні обставини.

1. Складність сім'ї як соціальної і психологічної системи. Сім'я включає в себе велике число всіляких стосунків і взаємозв'язків, для формування яких мають значення індивідуально-типологічні і особистісні особливості її членів; характер її соціального оточення; культурні норми, звичаї, традиції; соціально-економічні умови проживання.

2. Відсутність єдиного підходу до дослідження сім'ї і єдиного розуміння її суті. До теперішнього часу ще не вироблена загальна теорія, яка могла б стати основою для вивчення сім'ї. Замість неї є значна кількість шкіл, течій і напрямів з різними підходами до вивчення сімейної проблематики і сімейної психотерапії. Особливо це характерно для пост радянських країн, і нашої в тому числі, в яких психологія і психотерапія сім'ї знаходяться на початковому етапі свого розвитку.

3. Предметом вивчення психології і психотерапії сім'ї є та сфера соціального життя, яке схильне до впливу соціальних стереотипів. Відповідно, на формування уявлень про сім'ю в значній мірі впливає буденний досвід. Усі минаємося в сім'ї і велику частину життя в ній знаходимося, тому часто-густо спираємося на обмежені знання, намагаючись зрозуміти, що є сімейними стосунками взагалі.

4. Прихованість (інтимність) багатьох подій, що відбуваються в сім'ї, а також їх мінливість і відсутність чітких контурів.

5. Мінливістю сімейних процесів, оскільки, багато різноманітних подій протікають так швидко, що можуть не помічатися навіть досвідченим спостерігачем;

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>